

P. 5,8,2. °प्रभ R. 4,41,67. **unstāt** in übertr. Bed.: °मति MBh. 5,1298. शीलमेतदसाधूनामध्यपारिष्वचं पया 1300. = शाकुल H. an. Med. — c) im Kreislauf sich bewegend; so heisst eine beim Aṣvamedha zu recitende und ein Jahr hindurch in bestimmten Fristen zu wiederholende Legende (शाक्यान). ÇAT. Br. 13,4,2,2. 15. Ācv. Ça. 10,6. Çāñka. Ça. 16, 2,36. 1,26. Lāt. 9, 9, 11. — 2) m. a) Schiff: °गत R. 1,44, 20. परि° R. GORE. 1,43,3. — b) N. pr. eines Weisen(?) im 5ten Manvantara HARIV. 432. — 3) n. N. pr. eines Tirtha MBh. 3,5082. — Vgl. परिष्वच, परिष्वाय.

पारिष्वचीय n. eine zur Recitation der Pāriplava-Legende gehörige Spende Çāñka. Ça. 16,10,14.

पारिष्वाय 1) m. *Gans* ÇABDĀRTHAK. bei Wils. — 2) n. nom. abstr. vom adj. पारिष्वच Wils.

पारिष्वर्ण und °वर्ण m. 1) = परिष्वर्ण; meist im pl. MBh. 2, 348. 3, 10868. 11548. 12, 10903. fg. 15, 343. आदिदेश गृहान्कज्ञः पारिष्वर्णश पुष्कलान् HARIV. 9039. °वर्णान्महाधनान्। देवत्योः पर्यटत्प्रीत्या भूषा-वासः पारिष्वर्ण (Hochzeitsgeschenk nach dem Schol.) Brāg. P. 3,22,23. — 2) N. pr. eines der Söhne des Garuḍa MBh. 3,3593.

पारिष्वद्र (von परि + भूद्र) 1) m. der Korallenbaum, *Erythrina indica Lam.* (s. पारिजात) AK. 2,4,2,6. H. an. 4, 271. Med. r. 284. Suçra. 2,258, 16. = निम्ब Azadirachta indica Juss. H. an. Med. = देवदारु (s. d.) Med. = सरसे *Pinus longifolia* ÇABDA. im ÇKD. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Jaṅnabāhu, n. N. eines nach diesem Fürsten benannten Varsha in Çāmaladvīpa Brāg. P. 5,20,9.

पारिष्वद्र 1) m. पारिष्वद्र *Erythrina fulgens* AK. 2,4,2,38. H. 1141. HALĀ. 2,45. MBh. 1,4868. R. 3,79, 38. Suçra. 1,32, 15. 110, 16. 2, 283, 18. 389, 8. 811, 10. = निम्ब Azadirachta indica Rāgā. im ÇKD. — 2) n. *Costus speciosus* oder *arabicus* (कुष्ठ) Rāgā.; vgl. पारिष्वाय.

पारिष्वाय (von परिभू) n. 1) = प्रातिभाव्य Bürgschaft Dāyabh. im ÇKD. — 2) *Costus speciosus* oder *arabicus* AK. 2,4,2,14; vgl. पारिष्वद्र.

पारिष्वायिक (von परिभाषा) adj. f. इ allgemein angenommen, — gangbar, gewöhnlich: सर्व एव प्रेमहा मूत्रात्मादुर्ये मधुगन्धसामान्यात्पारिष्वायिकानि मधुमेहतां लभते Suçra. 2,81,1. Schol. zu P. 6,2,167. मेषादीनां °काणि संज्ञातराणि Z. f. d. K. d. M. 4,307,3. Nach GADĀDHARA im ÇKD. (Suppl.) ist पारिष्वायिक n. = परिभाषया शर्यवायकं पदम्.

पारिष्वायिक (von परिभाषा) adj. von der Grösse eines Atoms (= उर्माणुपरिमाणा Schol.) BuñsuñP. 14.

पारिष्वाय (von परिमाण) n. Um/ang MBh. 12,10055. Vgl. परिमाण Verz. d. Oxf. H. 48,b,2.

पारिष्वित्य (von परिमित) n. das Begrenztsein, Beschränktsein Sib. D.48.

पारिष्विकी (von परिमुखम्) adj. vor Jmdes Angesicht stehend, in Jmdes Nähe sich befindend P. 4,4,29. सेवक Schol.

पारिष्विक्य (wie eben) adj. dass. P. 4,3,58, Vārtt. Schol. zu P. 59.

पारिष्वात्र N. pr. eines Landes HIOUEN-THSANG I, 206; vgl. II, 336. fg. — Vgl. पारिष्वात्र.

पारिष्वात्रक s. पारिष्वात्रक.

पारिष्वात्रिक = पारिष्वात्र 1. H. 1031.

पारिष्वात्रिक (von परि - यान) m. Reisewagen H. 752. HALĀ. 2,290.

पारित्विक (von परि - रक्त) m. ein Brahmane im 4ten Lebensstadium d. i. als herumwandernder Bettler H. 810. HALĀ. 2, 254. पारित्विक 1. l. an beiden Stellen.

पारित्विल m. patron. von परित्विल gaṇa शिवादि zu P. 4,1,112.

पारित्वत्स (von परि + वत्स) m. ein dazu (zu den Kühen) gehöriges Kalb: गोभिः परस्त्विनीभिश्च पारित्वत्सैश्च कोमलैः HARIV. 11877.

पारित्वित्य (von परित्वित) n. das Unverheirathetsein des ältern Bruders, während ein jüngerer Bruder verheirathet ist, JĀGĀ. 3,235. MBh. 12, 1284, wo aber der Zusammenhang पारित्वेत्य verlangt.

पारित्वृद्य n. nom. abstr. von परित्विल gaṇa दृष्टादि zu P. 5,1,123.

पारित्वेत्य (von परित्वेत्तर) n. das Heirathen des jüngern Bruders vor dem ältern VP. 4,20,9 bei Muñi, Sanscrit Texts I, 147 (°वेत्य gedruckt).

पारित्रिय n. wohl fehlerhaft für पारित्राय Schol. zu Kāti. Ça. 983,7.

पारित्रायिक (von परित्रायिक) 1) adj. für den herumwandernden religiösen Bettler bestimmt: मधुपूर्क KAU. 92. — 2) n. oxyt. das wandernde Leben des religiösen Bettlers gaṇa युवादि zu P. 5,1,130.

पारित्राय (von परित्राय) u. = पारित्रायिक 2. MBh. 12, 8917. P. 7, 3, 60, Sch.

पारिश m. ein best. Baum, = पलीश, vulg. पलाशपिपुल und मजदू-उड भावाप्र. im ÇKD.

पारिशील m. = अपपूर्ण Kuchen H. ç. 93.

पारिशेष्य (von परिशेष) n. das Uebrigbleiben; abl. शेष्यात् weil nur dieses übrig bleibt, da von etwas Anderm nicht mehr die Rede sein kann ÇĀMK. zu Brāh. ÅR. UP. S. 174. 180. 261. Schol. zu RV. PRĀT. 1,3 (12). 4 (20. 21). Schol. zu P. 8,1,20, wo °श्याद् zu lesen ist.

पारिषद्वितीय adj. = परिषद्वयिते वेद वा gaṇa उक्तादि zu P. 4,2,60. wohl der das, was eine Versammlung festgestellt hat, studirt oder kennt.

पारिषद् (von परिषद्) 1) adj. पौ० = परिषद् इत्य् P. 4,3,123. °३० = परिषदि साधुः SIDDU. K. zu P. 4,4,104. m. Beisitzer in einer Rathaversammlung ÇABDAR. im ÇKD. N. 18,4. MBh. 5,1417. PANĀT. 156, 18. pl. das Gefolge eines Gottes MBh. 2,414. 416. 3,9949. 14380. 14387. R. 3,35, 107. AK. 1,1,4, 31. Brāg. P. 7, 8, 99. MALLIN. zu KUMĀRA. 7, 95. H. 201, Sch. ऋस्य महापारिषदः HARIV. 13631. 13643. MBh. 9, 2526. महापारिषद् sg. 2527. — 2) oxyt. adj. von परिषद् N. pr. eines Dorfes im Norden (diese Bed. ist u. परिषद् hinzuzufügen) gaṇa पलाशादि zu P. 4,2,110. — 3) n. die Theilnahme an einer Versammlung Brāg. P. 4, 16, 17; vgl. पारिषद्.

पारिषद्वक (wie eben) adj. von einer Versammlung gethan (कृत); संज्ञायाम् gaṇa कुलालादि zu P. 4,3,118.

पारिषद्य (wie eben) adj. = परिषद् समवैति P. 4,4,44. = परिषदि साधुः 101. m. = पारिषद् ÇABDAR. im ÇKD. Theilnehmer an einer Versammlung, Zuschauer Rāgā-TAB. 3,465.

पारिसारक adj. das Wort परिसारक enthaltend gaṇa विमुक्तादि zu P. 5,2,61.

पारिसीर्य adj. = परिसीरे भवम् gaṇa परिमुखादि zu P. 4,3,58, Vārtt. 1. — Vgl. परिसीर्य.

पारिकृनव्य adj. = परिकृनी भवम् gaṇa परिमुखादि zu P. 4,3,58, Vārtt. 1.